

บทที่ 3

ระเบียบวิธีวิจัย

ในบทนี้จะกล่าวถึงระเบียบวิธีวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยครอบคลุมถึง ขอบเขตการศึกษา วิธีการศึกษา ประชากร เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา และสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

3.1 ขอบเขตการศึกษา

3.1.1 ขอบเขตเนื้อหา

การศึกษาในครั้งนี้เป็นการศึกษาถึงพฤติกรรมการเลือกร้านขายยาแผนปัจจุบันของผู้บริโภค ในอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ ตามแนวความคิดเกี่ยวกับพฤติกรรมผู้บริโภค ซึ่งได้ใช้คำถาม 7 คำถาม ประกอบด้วย ตลาดเป้าหมายคือใคร ผู้บริโภคซื้ออะไร ทำไมจึงซื้อ ใครมีส่วนร่วมในการตัดสินใจซื้อ ซื้อเมื่อใด ซื้อที่ไหน และซื้ออย่างไร เพื่อช่วยในการวิเคราะห์ค้นหาคำตอบ 7 คำตอบ คือ ลักษณะของกลุ่มเป้าหมาย สิ่งที่ผู้บริโภคร้องการซื้อ วัตถุประสงค์ในการซื้อ ผู้ที่มีอิทธิพลในการซื้อ โอกาสในการซื้อ สถานที่ที่ผู้บริโภคระเลือกซื้อ และขั้นตอนในการตัดสินใจซื้อ และความรู้สึกหลังการซื้อด้วย

3.1.2 ประชากร

ประชากรในการศึกษาครั้งนี้ คือ ประชากรที่มีอายุตั้งแต่ 15 ปีขึ้นไป ที่เคยใช้บริการจากร้านขายยา และอาศัยอยู่ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ เนื่องจากประชากรที่มีอายุตั้งแต่ 15 ปี พอมีความรู้ รายได้ และสามารถตัดสินใจเลือกร้านขายยาด้วยตนเอง แต่เนื่องจากไม่ทราบจำนวนผู้ใช้บริการร้านขายยาที่แท้จริงจึงเทียบจากจำนวนประชากรในอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งมีจำนวนทั้งหมด 193,451 คน (กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย, 2547: ออนไลน์)

3.1.3 ขนาดตัวอย่างและวิธีการคัดเลือกตัวอย่าง

ในการศึกษาครั้งนี้ ใช้จำนวนประชากรในอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่จำนวน 193,451 คน นำไปเปิดตาราง ขนาดตัวอย่างของ Taro Yamane ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% และระดับความคลาดเคลื่อน $\pm 5\%$ ได้ขนาดตัวอย่าง จำนวน 400 ราย (Yamane Taro, 1967: 1088) ใช้วิธีการเลือกตัวอย่างแบบการเลือกตามความสะดวก (Convenience Sampling) ซึ่งเป็นการเลือกกลุ่มตัวอย่างตามความสะดวกของผู้เก็บข้อมูล โดยการแจกแบบสอบถามแก่ผู้ใช้บริการร้านขายยา

สถานที่ในการเก็บข้อมูล คือ ร้านขายยาแผนปัจจุบัน ในอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ที่ตั้งในสถานที่ต่าง ๆ กัน เช่น ตลาดสด ศูนย์การค้า และร้านขายยาแผนปัจจุบันที่ตั้งอยู่ตามแหล่งชุมชนต่างๆ

3.2 วิธีการศึกษา

3.2.1 การเก็บรวบรวมข้อมูล

1) ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data) เก็บข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) จากผู้ที่เคยซื้อสินค้าจากร้านขายยาแผนปัจจุบัน ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 400 ราย โดยกระจายการเก็บข้อมูลจากผู้บริโภคในบริเวณที่ร้านขายยาตั้งอยู่ คือ ในห้างสรรพสินค้า 100 ราย บริเวณตลาดสด 150 ราย และตามแหล่งชุมชน 150 ราย

2) ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) เป็นการรวบรวมข้อมูลจากเอกสาร บทความวิชาการ ซึ่งรวบรวมได้จากหนังสือ ตำรา เอกสาร สิ่งพิมพ์ และข้อมูลในระบบอินเทอร์เน็ต

3.2.2. เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถาม ประกอบด้วย 2 ส่วน คือ ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม ส่วนที่ 2 พฤติกรรมการเลือกร้านขายยาแผนปัจจุบันของผู้บริโภค ในอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่

3.2.3. การวิเคราะห์ข้อมูล

ข้อมูลจากแบบสอบถามจำนวน 400 ชุด ที่ได้จะนำมาวิเคราะห์ประมวลผลทางสถิติ โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) ประกอบด้วย ความถี่ (Frequency) ร้อยละ (Percentage) และค่าเฉลี่ย (Mean)

ในส่วนของการความคิดเห็นเกี่ยวกับระดับความสำคัญของปัจจัยในการตัดสินใจเลือกร้านขายยาแผนปัจจุบัน มีระดับคะแนนตามวิธีการวัดระดับความสำคัญแบบ A scale to measure the Relative Important of Choice Criteria (James E. Nelson, 1982) ดังนี้

ระดับของความสำคัญ	คะแนน
มากที่สุด	5
มาก	4
ปานกลาง	3
น้อย	2
น้อยที่สุด	1

เกณฑ์ในการแปลผล ทำโดยนำผลคะแนนที่ได้มาวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย โดยการ
แปลความหมายของค่าเฉลี่ย ยึดหลักเกณฑ์ดังนี้

ค่าเฉลี่ย	ระดับความสำคัญ
4.50 – 5.00	มากที่สุด
3.50 – 4.49	มาก
2.50 – 3.49	ปานกลาง
1.50 – 2.49	น้อย
1.00 – 1.49	น้อยที่สุด

3.3 สถานที่ใช้ในการดำเนินงานวิจัยและรวบรวมข้อมูล

ร้านขายยาแผนปัจจุบัน ในอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ที่ตั้งในสถานที่ต่างๆ เช่น ตลาด
ศูนย์การค้า และร้านขายยาแผนปัจจุบันที่ตั้งอยู่ตามแหล่งชุมชน และคณะบริหารธุรกิจ
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่